

Rapport om
periodisk evaluering av ph.d.-studium

Helse og medisin

180sp

Det helsevitenskapelige fakultet

01.12.2023

Innledning

Nasjonale myndigheter pålegger Universitetet i Stavanger å føre kontroll med studiene i samsvar med bestemmelsene i Lov om universiteter og høyskoler, Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning (studiekvalitetsforskriften) og Forskrift om tilsyn med kvaliteten i høyere utdanning (studietilsynsforskriften).

Studietilsynsforskriftens § 4-1(3) lyder: «Institusjonen skal ha ordninger for å systematisk kontrollere at alle studietilbud tilfredsstillende kravene i forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning §§ 3-1 til 3-4 og kapittel 2 i Forskrift om tilsyn med kvaliteten i høyere utdanning.»

Merknad til paragrafen lyder: «Dette innebærer at institusjonen har tilfredsstillende rutiner og praksis for akkreditering av studietilbud og revidering av akkrediteringen. Med revidering av akkreditering menes en gjennomgang av om studietilbudet tilfredsstillende gjeldende krav for akkreditering, og om det har tilfredsstillende resultater.»

I studiekvalitetsforskriften er det tatt inn et krav om periodiske evalueringer. § 2-1(2) lyder:

«Institusjonene skal gjennomføre periodiske evalueringer av studietilbudene sine. Representanter fra arbeids- eller samfunnsliv, studenter og eksterne sakkyndige, som er relevante for studietilbudet, skal bidra i evalueringene.»

Ved Universitetet i Stavanger skal en revidering av studienes akkreditering etter studietilsynsforskriftens § 4-3(3) baseres på periodisk evaluering av studiet i henhold til studiekvalitetsforskriftens § 2-1(2).

Dekanen skal oppnevne en evalueringskomité. Komitéen skal utarbeide en rapport som gjør rede for hvordan studiet oppfyller akkrediteringskravene i forskriftene og eventuelle tilleggskrav stilt av universitetet. Rapporten skal også påpeke områder der videre utvikling er ønskelig. Det vises til dokumentene [Akkreditering av ph.d.-studier](#) og [Retningslinjer og prosedyrer for periodisk evaluering og reakkreditering av studiene](#).

Denne malen er utarbeidet av utdanningsdirektøren som en hjelp til komitéens og fakultetets arbeid. Innhold i dokumentet:

1. Sammensetning og mandat for evalueringskomitéen
2. Oversikt over dokumentasjon som skal fremskaffes for komitéens arbeid
3. Generell oversikt over studiet
4. Komitéens vurderinger i henhold til akkrediteringskriteriene
5. Komitéens samlede vurdering
6. Dekanens vurdering, tilråding og tiltaksplan

Rapporten med dekanens tilråding og tiltaksplan skal sendes utdanningsdirektøren for videre behandling.

1 Sammensetning og mandat for evalueringskomitéen

Komitéens sammensetning:

- 1-2 vitenskapelig ansatte fra studiets fagmiljø
- 1-2 ekstern vitenskapelig ansatte fra tilsvarende eller tilgrensende fagområde
- 1 ekstern arbeidslivsrepresentant
- 1-2 studenter
- 1 representant fra det administrative personalet

Komitéens mandat

- Vurdere om studietilsynsforskriftens krav til akkreditering er tilfredsstillende oppfylt, eventuelt på hvilke områder studiet ikke oppfyller akkrediteringskriteriene
- Vurdere om studietilbudet har tilfredsstillende gjennomføringsevne og dokumenterte resultater
- Gi vurderinger og anbefalinger som kan være nyttige for videre utvikling av studietilbudet

Komitéens medlemmer

Thor Ole Gulsrud, prodekan for forskning og innovasjon, HV, Universitetet i Stavanger (leder)

Margareth Kristoffersen, professor, HV, Universitetet i Stavanger

Silje Stangeland Lie, førsteamanuensis, fakultet for helsevitenskap, VID vitenskapelige høgskole

Adriaan Schönhage, Kommunalsjef Omsorg, Strand kommune

Hege Bjøkne Wathne, stipendiat, HV, Universitetet i Stavanger

Andrea Gotuholt Lunde, rådgiver, HV, Universitetet i Stavanger

2 Oversikt over dokumentasjon som skal fremskaffes for komitéens arbeid

- Veileder for ph.d.-utdanningen ved UiS <http://www.uis.no/forskning-og-ph-d/ph-d-utdanning/veileder-f or-ph-d-utdanning/>
- Studieplan for ph.d.-studiet i ...
- Oversikt som viser hvordan opplæringsdelen er bygget opp av ulike emner, f.eks. programemner, studieemner og prosjektemner

- Emnebeskrivelser med litteraturoversikt
- Mal for vitnemål og Diploma Supplement
- Oversikt over bachelor- og masterprogrammene studiet bygger på (doktorgradsplattformen)
- Tittel på alle avhandlingene til kandidatene som disputerte de siste fem årene
- Fagmiljøets publikasjoner registrert i Cristin (publikasjonspoeng totalt og nivå 2 artikler – de siste fem årene)
- Eventuelt andre publikasjoner som er relevante for studietilbudet
- Oversikt over fagmiljøet (tabell)
  - o inkl. redegjørelse for hva som utgjør fagområdet for ph.d.-studiet og for hvordan fagmiljøene tilknyttet til studiet er sammensatt med tanke på kompetanse innenfor de ulike delene av studiet
  - o antall ph.d.-kandidater hver enkelt forsker, som inngår i fagmiljøet for studiet, har veiledet fra start til disputas og/eller som befinner seg i veiledningsprosess,
  - o oversikt over forskere som har tatt veilederutviklingskurs
- CV for alle som inngår i fagmiljøet
- Oversikt over ordninger for samhandling med arbeids- og/eller samfunnsliv tilpasset studietilbudet
- Oversikt over relevant eksperimentell infrastruktur
- Redegjørelse for programmets internasjonale profil
- Oversikt over samarbeidende miljøer nasjonalt og internasjonalt der kandidatene har hatt/kan ha forskningsopphold
- Følgende kandidatdata og resultatdata (vedlegg):
  - o Antall stipendiater¹ tatt opp 2018-2022 pr årskull
  - o Totalt antall doktorgradskandidater tatt opp 2018-2022 pr årskull sortert etter stipendiater og eksterne, herunder nærings- og offentlig sektor-ph.d. og andre kandidater
  - o Antall disputaser hvert år siste fem år
  - o Gjennomstrømningsdata: Data for årlig gjennomføringsgrad og brutto og nettotid for kandidater siste fem år

---

¹ I begrepet «stipendiat» ligger det et krav om at vedkommende er ansatt i en stipendiatstilling. Med «kandidater» menes det alle som er opptatt på ph.d.-utdanning ved gradsgivende institusjon uansett finansiering eller ansettelsesforhold. Stipendiater vil etter endt finansieringsperiode kun kunne regnes som kandidater.

- Resultater fra den årlige Post PhD Survey

Komitéen vurderer selv behovet for at det gjennomføres en studiumspesifikk kandidatundersøkelse for evalueringen.

3 Generell oversikt over studiet

Navn, kvalifikasjon og oppstart
Ph.d.-studium i helse og medisin
PhD programme in Health and Medicine
Kvalifikasjon (grad og tittel) som studiet fører fram til Ph.d. i helse og medisin

Type studium (kryss av)	
☒ X	Campus-/stedbasert studium
☐ o	Fellesgrad/co-tutelle

4 Komitéens vurderinger i henhold til akkrediteringskriteriene

Studiet skal vurderes i henhold til følgende akkrediteringskriterier gitt i NOKUTs tilsynsforordning (STF) og departementets studiekvalitetsforordning (SKF)²:

Krav til studiet

4.1 Informasjon om studiet skal være korrekt, vise studiets innhold, oppbygging og progresjon samt muligheter for studentutveksling. STF §2-1 (2)

Med informasjon menes det som framgår av studieplanen og tilknyttet informasjon om studietilbudet.

Komitéens vurdering:

Komiteen anser at informasjon om studiet langt på vei er tilfredsstillende, men merker seg flere forbedringspunkter:

Nettside for studieprogrammet

(<https://www.uis.no/nb/studier/phd-program-i-helse-og-medisin>)

Nettsiden for studieprogrammet anses som informativ og godt strukturert

Inngressen for nettsiden er for snevert formulert. Folkehelse og helsetjenestetilbud er ikke nevnt.

Det er manglende samsvar mellom norsk og engelsk versjon av nettsiden, bl.a. programbeskrivelsen.

Nettsidene til studieprogrammet lenker ikke til relevante forskningsmiljø ved UiS. Dette anses som en tydelig mangel med tanke på at dette er høyst relevant for en potensiell doktorgradskandidat. Det mangler dessuten informasjon om konkrete samarbeid med helsetjenestene.

Programbeskrivelse

Teksten som beskriver innholdet av studiet, i.e. programbeskrivelsen, ble gjenstand for diskusjon på flere områder. Teksten virker utdatert, har enkelte gjentakelser og har enkelte uklare formuleringer. Teksten kommuniserer ikke noen tydelig profil for studiet: det er vanskelig å lese hva som skiller det fra tilsvarende utdanninger, og teksten identifiserer heller ikke en tydelig definert målgruppe. Det identifiseres en del fagområder som et forsøk på å si hva som er relevant, men med tanke på profilering av studieprogrammet, kan dette virke mot sin hensikt, fordi det blir for spesifikt og dermed begrensende.

Vitnemål

Vitnemål er utformet i henhold til UHRs mal for vitnemål for ph.d.-utdanninger. Ettersom programbeskrivelsen gjengis på vitnemål, gjelder de samme vurderingene som i avsnittet over. Komiteen vil legge til at kravet om gjennomsnittskarakter på masterstudiet ikke lenger gjeldende for opptak, slik det fremgår av vitnemålsteksten.

Informasjon om opplæringsdelen

Det vises til beskrivelsen av opplæringsdelen. Oppbygningen av studiet skiller seg fra oppbygningen på lavere grads studier, og komiteen anser derfor at beskrivelsen av dette på studieprogrammets nettsider ikke er utfyllende nok. For eksempel informeres det ikke om at kandidaten selv kan velge hvilke emner som skal inngå i opplæringsdelen, samtidig som et det er uklart hvilke emner som tilbys ved studieprogrammet som er egnet til å dekke de gjeldende minstekravene for emnedelen.

² I denne delen er forskriftstekster markert med uthevet skrift og kommentarer med ordinær skrift (stort sett hentet fra merknadene til forskriftene og NOKUTs veiledning). Vurderingene og eventuelle anbefalinger skrives inn i tekstbokser.

Et av minstekravene for opplæringsdelen viser til krav om «etikk». Dette samsvarer ikke med kravet om at opplæringsdelen skal inneholde «forskningsetikk», jf. [ph.d.-forskriften § 4-1, første ledd](#).

Det mangler dessuten informasjon om følgende:

- At «i emner der det ikke foreligger egnet tilbud, kan individuelt lesepensum godkjennes som en del av opplæringsdelen» jf. ph.d.-forskriften § 4-1, fjerde ledd,
- At «fakultetet fører katalog over godkjente emner», jf. § 4-1, femte ledd.
- Informasjon om mulighet og kriterier for godkjenning av emner som tilbys ved andre studieprogram eller andre institusjoner

Kravene som gjelder for tidspunkt og gjennomføring av 50- og 90- prosentseminar anses som utydelig beskrevet.

Komitéens anbefalinger:

Nettsider, programbeskrivelse, vitnemålstekst og studieplan bør revideres, med henvisning til de nevnte punktene. Komiteen legger vekt på at studieprogrammet bør ha en tydeligere faglig profil, og et klarere språk.

4.2 **Læringsutbyttet for studietilbudet skal beskrives i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring, og studietilbudet skal ha et dekkende navn.** STF §2-2 (1)

Læringsutbyttet skal være beskrevet som det en kandidat skal ha oppnådd ved fullført utdanning. Læringsutbyttebeskrivelsene skal være forankret i fagmiljøet og oppfylle kravene i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR). Studiet skal ha et navn som er dekkende for de sentrale delene/den sentrale delen av studiets faglige innhold og som angir studiets nivå.

Komitéens vurdering:

Læringsutbyttebeskrivelsene på både programnivå og emnenivå er stort sett i samsvar med beskrivelsene som finnes i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR). Læringsutbyttene er tilpasset studiets fagfelt og egenart. Beskrivelsene er forankret i fagmiljøet gjennom prodekan for forskning og innovasjon som faglig ansvarlig for programmet, doktorgradsutvalget og de emneansvarlige som har ansvar for oppdateringer på emnenivå.

I studieplanen kunne man med fordel vært tydeligere på potensiell arbeidslivsrelevans også utenfor akademia.

Studietilbudet har et navn som spenner bredt med de store og til dels udefinerte begrepene helse og medisin. Selv om begrepene helse og medisin også benyttes i læringsutbyttebeskrivelsene stilles det spørsmål ved om navnet er dekkende for studietilbudet slik det fremstår basert på profilen i emneporteføljen. Dette bidrar til at programmet får en utydelig profil. Navnet angir korrekt nivå og angir én sentral del av innholdet i studiet, samt den brede rekrutteringsbasen med tanke på potensielle kandidaters fagbakgrunn.

Programmet som helhet vil nyte godt av en tydeliggjøring av den faglige profilen, både for å styrke programmets egenart og for å fremstå mer attraktiv for potensielle kandidater.

Komitéens anbefalinger:

Komiteen anbefaler en gjennomgang og revisjon av læringsutbyttebeskrivelse på program- og emnenivå for å justere og oppdatere disse i samsvar med de taksonomiske nivåene i NKR, samt synliggjøring av arbeidslivsrelevans.

Komiteen anbefaler at man bør vurdere om navnet på studieprogrammet er dekkende i lys av emneportefølje, programbeskrivelse og læringsutbyttebeskrivelser.

Dersom man ønsker å beholde «medisin» som del av navnet, bør dette følges av konkrete tiltak for å videreutvikle programmets emneportefølje.

4.3 Studietilbudet skal være faglig oppdatert og ha tydelig relevans for videre studier og/eller arbeidsliv. STF §2-2 (2)

Kravet om at studietilbudet er faglig oppdatert, innebærer at det er oppdatert innenfor kunnskapsutviklingen i både academia og profesjons-, arbeids- og/eller samfunnsliv. Relevans og oppdatert kunnskap innen profesjons-, arbeids- og/eller samfunnsliv sikres gjennom ordninger for samhandling med arbeids- og/eller samfunnsliv tilpasset studietilbudets innhold og nivå. Det forutsettes at institusjonen har vurdert rekrutteringsgrunnlaget ut fra forventet etterspørsel/behov og samlet kapasitet knyttet til samme eller lignende studietilbud ved egen institusjon og andres institusjoner.

Komitéens vurdering:

Om studietilbudet

Studietilbudet anses for å være tilstrekkelig faglig oppdatert. Studietilbudet er tilstrekkelig forankret i oppdaterte forskningsmiljø med forskningsfokus orientert mot profesjons-, arbeids- og samfunnsliv. Egne rekrutteringsstillinger finansiert av kunnskapsdepartementet skal sikre rekruttering av nye forskere til fakultetet. Studiet har et betydelig innslag av kandidater med ekstern finansiering. Eksterne finansieringskilder inkluderer Helse Vest, Stavanger universitetssjukehus, Stiftelsen Laerdal Foundation, Stiftelsen Norsk Luftambulans og Norges forskningsråd, m.fl.

Studiet er bygget opp rundt et doktorgradsprosjekt, som utgjør 150 studiepoeng, hvor kandidaten sammen med veiledere utarbeider et faglig begrunnet prosjekt med en tilhørende fremdriftsplan. Den samlede prosjektplanen skal godkjennes av doktorgradsutvalget ved fakultetet, og dermed bidrar til å sikre at prosjektet/studieløpet er gjennomførbart og velbegrunnet.

Opplæringsdelen er en obligatorisk komponent som til sammen skal utgjøre 30 studiepoeng. Det er knyttet minstekrav for hver av delene av opplæringsdelen.

Emneporteføljen anses å være faglig oppdatert. Flere av kandidatene har forskningsprosjekt innenfor medisin, noe som emneporteføljen ikke reflekterer tilstrekkelig: dette gjelder særlig tilbudet av relevante spesialiseringsemner.

Det mangler informasjon om NFRs ordning for offentlig sektor og nærings -ph.d. Ordningen med mulighet for deltidsløp over 6 år bidrar til at kandidater kan beholde kontakt med arbeidslivet.

Rekruttering

Forskerutdanningen leder til doktorgraden, og er med på å sikre rekruttering til vitenskapelige stillinger med førstekompetanse ved universitetet. Innenfor sykepleierutdanningen er behovet stort for sykepleiere med førstekompetanse. Komiteen vektlegger viktigheten av at det arbeides

bevisst med rekrutteringsgrunnlaget, slik at de beste kandidatene rekrutteres tidlig inn i et ph.d.-løp.

Det savnes offentlig tilgjengelig informasjon om hva en kandidat kan forvente å tilegne seg av kompetanse som vil være relevant utenfor akademia. Det er lite konkret informasjon om hva slags type jobber man kan få, eller kan bli kvalifisert til.

I dokumentasjon som er gjort tilgjengelig for komiteen kommer det frem at det samlede studietilbudet er forankret i oppdaterte forskningsmiljø med forskningsfokus orientert mot profesjons-, arbeids- og samfunnsliv. Det savnes likevel at slike forhold kommuniseres mer tydelig utad.

Rekrutteringsgrunnlaget utenfor akademia forutsetter at det er ressurser til å dekke behov for forskningskompetanse.

Komiteéns anbefalinger:

Komiteen anbefaler en helhetlig gjennomgang av studieprogrammet. Programbeskrivelsen, navnet på studieprogrammet og studieplan bør samsvare bedre med emneporteføljen og opplæringsdelen. Emneporteføljen bør også revideres med tanke på arbeidslivsrelevans.

Komiteen anbefaler fakultetet å gjennomgå alternativer som kan tydeliggjøre forskerutdanningens relevans for arbeidsliv utenom akademia og alternativer som kan styrke rekrutteringsgrunnlaget, særlig blant sykepleiere.

Andre forskerutdanninger tar eksempelvis i bruk egne forskerskoler og egne studiespesialiseringer som tydeliggjør målgruppen, og som også tilbyr opplæringsdeler som henger bedre sammen med målgruppen. Komiteen anbefaler at det utredes hvorvidt det bør etableres spesialiseringer ved studieprogrammet, og at det utredes muligheten for å etablere forskerlinjer på ulike masterprogrammer som tilbys ved institusjonen som vil være relevante for ph.d.-studiet.

4.4 Studietilbudets samlede arbeidsomfang skal være på 1500-1800 timer per år for heltidsstudenter. STF §2-2 (3)

For ph.d.-studier gjelder at studiets omfang og organisering skal være tilpasset tre stipendiatårsverk.

Komiteén skal vurdere om doktorgradsstudiets omfang og organisering gjør det mulig å gjennomføre i løpet av tre år.

Komiteéns vurdering:

Ph.d.-studiet er normert til 3 års fulltidsstudier og omfatter en opplæringsdel og en forskningsdel med et selvstendig vitenskapelig arbeid. Opplæringsdelen har et omfang tilsvarende minimum 30 studiepoeng, i tillegg til faglige formidlingsaktiviteter; presentasjon på internasjonal konferanse, populærvitenskapelig bidrag og jevnlig presentasjon av egen forskning i det faglige miljøet ved UiS. Komiteen vurderer opplæringsdelen til å være av et passende omfang.

Gjennomstrømmingstillene viser imidlertid at det er relativt mange kandidater som ikke fullfører innen normert tid.. Komiteen peker på at doktorgradsutvalget, som godkjenner kandidatens prosjektplaner, har en viktig rolle med kritisk å vurdere størrelsen på prosjektene, de samlede ressursene i et prosjekt (lønn, driftsmidler, tilstrekkelig tilknytning til fagmiljø etc.) og generell gjennomførbarhet innen de rammene som foreligger.

Det finnes i dag ingen formalisert ordning for å yte ekstra støtte knyttet til slutføring for kandidater som har passert normert tid, men det kan iverksettes tiltak ad hoc.

Komiteens anbefalinger:

Det anbefales at doktorgradsutvalget opprettholder høy bevissthet omkring gjennomførbarheten til prosjektene som godkjennes. Det anbefales å undersøke støtteordninger som kan bidra til å forhindre forsinkelser gjennom studieløpet, med særlig henblikk på slutføringsfasen.

4.5 Studietilbudets innhold, oppbygging og infrastruktur skal være tilpasset læringsutbyttet for studietilbudet. STF §2-2 (4)

Studiets innhold og oppbygging skal vise hvordan opplæringsdelen, sammen med forskningsdelen, fører frem til læringsutbyttet for studiet. Studiet må ha tilstrekkelig tilgang på egnede lokaler, utstyr, bibliotek tjenester, administrative og tekniske tjenester, tilstrekkelige og egnede IKT-ressurser, nettstøtte, egnet læringsplattform etc. som understøtter kandidatenes læring og læringsmiljø og den faglig ansattes undervisning og forskning og/eller kunstneriske utviklingsarbeid og faglige utviklingsarbeid.

Komiteens vurdering:

Materielle og administrative-tekniske tjenester anses tilfredsstillende. Det kan være en utfordring for ph.d.-kandidatenes studiemiljø/arbeidsmiljø at fakultetets ansatte er fordelt på flere bygg.

Emneporteføljen som tilbys i studieprogrammet er ikke tilfredsstillende strukturert. Det savnes en oversikt over hvilke emner en kandidat kan ta for å dekke forskriftens krav om innføring i vitenskapsteori og forskningsetikk, og for minstekravene for opplæringsdelen slik de er fastsatt i studieplanen.

Innholdet i emnene som tilbys i programmet er tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen for studieprogrammet. Det stilles imidlertid spørsmål ved om målet om «breddekunnskap innen fagområdet helse og medisin» er godt nok dekket av emnene som tilbys i emneporteføljen.

Det etterspørres emner som gir innføring i vitenskapsteori og kvantitative metoder. Det etterspørres også fordypningsemner innen fagområdene medisin, folkehelse, sykepleie og pre-hospital medisin.

Det vises til ph.d.-forskriften § 4-1, hvor det blant annet heter at opplæringsdelen skal gi innføring i forskningsetikk, vitenskapsteori og vitenskapelig metode. Studieplanen til Helse og medisin fremsetter minstekrav om 10 studiepoeng innen «vitenskapsteori og etikk», 10 sp i forskningsmetode og 10 sp i fordypningsområdet.

Emneporteføljen som tilbys ved studiet ser ikke ut til å dekke kravet om «innføring i forskningsetikk», jf. ph.d.-forskriften § 4-1. Enkelte emner ved studiet har læringsutbytte omkring forskningsetikk, men dette er ikke knyttet opp til et eget emne eller systematisert innføring.

Komiteens anbefalinger:

Komiteen anbefaler revisjon av studieplanen med mål om å bedre sammenhengen mellom kravene som gjelder for opplæringsdelen og de målene som er definert for læringsutbyttet. Opplæringsdelen bør tilpasses læringsutbyttet bedre, og komiteen anbefaler at punktet i læringsutbyttebeskrivelsen som nevner breddekunnskap i fagområdet helse og medisin tas opp til vurdering. Fakultetet bør utvide emneporteføljen med supplerende emner i vitenskapsteori og forskningsetikk, samt flere fordypningsemner.

4.6 Undervisnings-, lærings- og vurderingsformer skal være tilpasset læringsutbyttet for studietilbudet. Det skal legges til rette for at studentene kan ta en aktiv rolle i læringsprosessen.
STF §2-2 (5)

De ulike undervisnings- og læringsformene må være tilpasset studietilbudets innhold og oppbygging. Det forutsettes at undervisnings-, lærings- og vurderingsformer er tilpasset et digitalisert samfunn.

For studietilbud med få studenter og/eller geografisk spredt studentgruppe innebærer bestemmelsen at institusjonen skal treffe tiltak for å sikre et godt studiemiljø som legger til rette for faglig samhandling mellom studentene og/eller mellom studentene og fagmiljøet. Fagmiljøet må selvsagt velge tiltak for å sikre at studentene kan ta en aktiv rolle i læringsprosessen som passer for det aktuelle studietilbudet. Hvilken måte fagmiljøet legger til rette for at studentene kan ta en aktiv rolle, vil avhenge av studietilbudets profil. Dette henger også sammen med å sikre og ivareta et godt læringsmiljø for studentene. For ph.d.-studier innebærer dette blant annet at veiledningsvirksomheten skal være god og tilstrekkelig omfattende, at kandidatene skal arbeide i et godt arbeidsmiljø og forskningsfellesskap og at opplæringsdelen skal støtte opp om forskningsarbeidet og veiledningen.

Komiteéns vurdering:

Studier på doktorgradsnivå kjennetegnes av høyt krav til selvstendighet og aktiv deltakelse i læringsprosessen. Kandidatene på programmet kan i stor grad tilpasse opplæringsdelen etter eget behov, og kan både velge mellom emner ved fakulteter og ved andre fakulteter eller institusjoner. Videre må kandidater nødvendigvis være aktive i møte med sin egen læringsprosess knyttet til det selvstendige avhandlingsarbeidet. Undervisnings- og vurderingsformene i emnene i programmet ansees å være passende for studiets nivå og stiller krav til både aktiv deltakelse og selvstendig arbeid.

Kandidater og veiledere rapporterer på omfang og tilfredshet omkring veiledning i den årlige fremdriftsrapporteringen. De fleste kandidater og veiledere er fornøyd med både innhold og omfang av denne. Komiteen vurderer veiledningen til å være av et tilstrekkelig omfang og at kandidatene og veilederens tilfredshet er en indikator på tilstrekkelig kvalitet. Det påpekes at det ikke er tydelig informert om hvor mange timer veiledning ph.d.-kandidater har rett på og at tydeligere kommunikasjon omkring dette kan bidra til positiv forventningsavklaring og klarhet.

Kandidatene ved studieprogrammet er en mangfoldig gruppe både med tanke på fagbakgrunn, ansettelsesforhold, fysisk arbeidsplass og tilknytning til fagmiljøet ved fakultetet. Kandidatenes arbeidsmiljø, både fysisk og psyko-sosialt, bør derfor være et vedvarende fokus, for å sikre at alle kandidater får det arbeidsmiljøet og den tilgang til forskningsfellesskapet som de har behov for. Dette er både et spørsmål for doktorgradsprogrammet som studieprogram, og for institusjonen som arbeidsgiver for stipendiater.

Det anses positivt at det jevnlig arrangeres møteplasser for ph.d.-kandidatene på programmet, slik som skriveseminar og lunsjer.

Komiteéns anbefalinger:

Komiteen anbefaler at oppfølgingen av individuelle tilbakemeldinger i fremdriftsrapporteringen systematiseres. Det er videre viktig å kommunisere de generelle resultatene fra fremdriftsrapportene tilbake til kandidatene, og å følge disse opp med konkrete tiltak ved behov. Dersom kandidater ser at tilbakemeldingene følges opp antas dette over tid å kunne føre til flere konstruktive tilbakemeldinger med tanke på kvaliteten på programmet, både faglig og psyko-sosialt.

Fakultetet kan vurdere å gjennomføre samtaler med kandidater som har fullført for å få rikere tilbakemeldinger på læringsmiljøet og studieprogrammet som helhet.

4.7 Institusjonen skal tilby utdanning og forskning på området for doktorgradsstudiet som har en kvalitet og et omfang som sikrer at doktorgradsstudiet kan gjennomføres på høyt vitenskapelig nivå. Institusjonen skal ha bredde i studietilbudene på lavere og høyere grads nivå innenfor området for doktorgradsstudiet. SKF §3-3(1)

Kravet innebærer at det må finnes utdannings- og FoU/KU-virksomhet ved institusjonen, slik at det finnes et godt grunnlag både når det gjelder kompetanse i fagmiljøet og muligheter for rekruttering av studenter til doktorgradsstudiet.

For at institusjonen skal ha et rekrutteringsgrunnlag og sikre en helhet i studieporteføljen, kreves det at institusjonene har studietilbud på lavere og høyere grads nivå innenfor området for doktorgradsstudiet.

Komiteéen skal vurdere om utdanningen og forskningen har en kvalitet og et omfang som sikrer at doktorgradsstudiet holder høyt vitenskapelig nivå. Videre skal komitéen vurdere om studieporteføljen på bachelor- og masternivå som doktorgradsstudiet rekrutterer fra har tilstrekkelig bredde.

Komiteéens vurdering:

Komiteen anser at UiS har tilstrekkelig kompetanse i utdanning og forskning for å sikre at doktorgradsstudiet kan gjennomføres på et høyt vitenskapelige nivå.

Komiteen anser at UiS tilbyr tilstrekkelig bredde på lavere grads studier innenfor området for doktorgradsstudiet. Det påpekes at UiS ikke har utdanning innen medisin.

Doktorgradsprogrammet har likevel et forskningsmiljø innen medisinsk forskning, og sikrer rekrutteringsgrunnlaget gjennom dette, samt kandidater med medisinsk utdanning fra andre læresteder.

Det savnes at fagmiljøets publikasjoner settes på pensum i emner som tilbys ved studieprogrammet i helse og medisin.

Komiteéens anbefalinger:

Det anbefales at fakultetet systematisk arbeider for at emneansvarlige for phd.-emnene tar i bruk egne publikasjoner i pensum.

Det anbefales at flere forskningsmiljøer ved fakultetet etablerer fordypningsemner ved studieprogrammet.

4.8 Området for doktorgradsstudiet skal utgjøre en vitenskapelig helhet, og det skal være sammenheng mellom de enkelte delene studiet er satt sammen av. SKF §3-3(2)

Bestemmelsen skal sikre bredde og sammenheng i doktorgradsstudiet, og hindre at det etableres egne doktorgradsstudier innenfor smale spesialiseringer. Institusjonene må selv definere hva som utgjør fagområdet for ph.d.-studiet, og begrunne at dette utgjør en vitenskapelig helhet. I dette ligger at det må være god sammenheng mellom emnene som tilbys i studiet (både teoretiske emner og det selvstendige arbeidet), og at de FOU/KU-gruppene og de FoU/KU-prosjektene som er tilknyttet ph.d.-studiet, har en tydelig tilknytning til det definerte fagområdet.

Komitéen skal vurdere om det definerte fagområdet for doktorgradsstudiet utgjør en vitenskapelig helhet. Det skal også vurderes om forskningen som drives av fagmiljøet knyttet til studiet har en tydelig tilknytning til studiets fagområde.

Komitéens vurdering:

Doktorgradsprogrammet i helse og medisin har en bred tilnærming til fagområdet og tar opp kandidater med stor bredde i fagbakgrunn. Det er imidlertid primært profilen på forskningsprosjektet som avgjør om en kandidat er aktuell for studieprogrammet. Arbeidstitler på prosjektene i programmet samsvarer godt med læringsutbyttebeskrivelsene i studieplanen.

Det stilles normalt krav om at hovedveileder skal være ansatt ved UiS, og de fleste av disse er også tilsatt ved Det helsevitenskapelige fakultet. Dette sikrer at fagmiljøet tilknyttet doktorgradsprogrammet innehar den kompetansen som er nødvendig for å veilede aktuelle prosjekter. Ved behov innhentes det eksterne medveiledere med utfyllende kompetanse. Det er sammenheng mellom forskningen som drives ved fagmiljøet og studiets fagområde.

Det er en god sammenheng mellom de enkelte delene studiet er satt sammen av, hvor det i opplæringsdelen er mulighet for individuelle tilpasninger både i lys av kandidatens fagbakgrunn og forskningsprosjekt. Dette sikrer innholdsmessig bredde og tilpasning av opplæringsdelen.

Det er en naturlig sammenheng mellom fakultetets forskningsfokus, som kommer til uttrykk gjennom programområder for forskning og forskningssenter, og emneporteføljen som tilbys. Emneporteføljen har imidlertid noen mangler dersom programmet også skal ha medisin i sin fagkrets, og det etterlyses flere emner innen kvantitativ metode, vitenskapsteori, forskningsetikk, og flere fordypningsemner. Et slikt supplement vil bidra positivt til programmets helhet, og må ses i sammenheng med sammensetning og oppbygging av fagmiljøet ved fakultetet som helhet.

Emnebeskrivelsene fremstår noe forskjellig utformet og kan dra nytte av en revisjon for å samstemme disse formmessig. De ulike emnene har forskjellig tilnærming til obligatorisk og/eller valgfritt pensum, og dette bør beskrives tydeligere i emnebeskrivelsene.

Komitéens anbefalinger:

Emnebeskrivelser bør gjennomgås med tanke på samstemming av utforming og tydeliggjøring omkring obligatorisk/selvvalgt/frivillig pensum.

Fakultetet bør arbeide med å utvide emneporteføljen for å tilby flere emner som er aktuelle for kandidatene på programmet, slik som kvantitativ metode og flere fordypningsemner.

4.9 Institusjonen skal dokumentere at den over tid kan opprettholde et doktorgradsmiljø med minst 15 stipendiater. Personer ansatt under ordningen nærings-ph.d. og offentlig sektor-ph.d., kan inngå i beregningen av antall stipendiater. Minst åtte av stipendiatene skal ha hovedarbeidsplass ved institusjonen. SKF §3-3(6)

Institusjonen skal ha stabil forskerutdanning og dokumentere at den i gjennomsnitt har uteksaminert minst fem doktorander på minst to av doktorgradsstudiene per år over en treårsperiode. SKF §3-8(5)

Kravet i SKF §3-3(6) gjelder ansatte i stipendiatstilling. Kravet i SKF §3-8(5) gjelder uteksaminerte doktorander for to av universitetets studier.

Komitéen skal vurdere om de kvantitative kravene for stipendiat- og kandidattall er oppfylt for dette doktorgradsstudiet.

Komitéens vurdering:

Doktorgradsstudiet oppfyller de kvantitative kravene for stipendiat- og kandidattall i evalueringsperioden.

Komitéens anbefalinger:

Komiteen peker på viktigheten av at fakultetet arbeider aktivt for å beholde og videreutvikle doktorgradsmiljøet.

4.10 **Fagmiljøet tilknyttet studietilbud som fører fram til en grad, skal delta aktivt i nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk som er relevante for studietilbudet. STF §2-3 (6)**

Samarbeid og nettverk skal være relevante for studiet og gi fagmiljøet erfaringer som kan brukes i studiet og som kan bidra til utdanningskvalitet. Det kan for eksempel være forskningssamarbeid, deltakelse på internasjonale konferanser, samarbeid om utdanningskvalitet o.l. Det er nettverkene som fagmiljøet deltar aktivt i, som vurderes. Det skal også vurderes hvordan samarbeidet bidrar til kvaliteten i miljøets FoU-virksomhet.

Komitéens vurdering:

Fagmiljøet tilknyttet lærestedet har et bredt nettverk både nasjonalt og internasjonalt. Det er flere personer med II-stillinger ved fakultetet, dvs. som har sin hovedstilling ved en annen institusjon, og flere ansatte som har II-stillinger ved andre institusjoner både nasjonalt og internasjonalt. Dette bidrar til samarbeid og nettverksbygging på tvers av institusjoner og sektorer.

Gjennom pågående forskningsprosjekter og andre former for samarbeid inngår fagmiljøet i samarbeidsrelasjoner med en rekke forskningsmiljøer og aktuelle aktører i forskjellige sektorer f.eks kommunesektoren.

Av publiseringslisten for fagmiljøet fremgår det at de fleste publikasjoner har enten nasjonale medforfattere (dvs. fra andre institusjoner), internasjonale medforfattere eller begge deler.

Alle kandidater skal som en del av sin opplæring delta med presentasjon på en internasjonal konferanse og fagmiljøet for øvrig deltar også på slike. Det er videre lagt opp til at kandidater normalt skal ha et utenlandsopphold. Kandidatenes utenlandsopphold legges gjerne til institusjoner hvor veileder eller andre i fagmiljøet har eksisterende samarbeid eller nettverk.

Komiteen etterlyser informasjon om hvilke formelle forskningsnettverk fagmiljøet er tilknyttet på nettsiden for doktorgradsprogrammet. Det etterlyses videre også informasjon om forskerskolen PROFRES.

Det fremstår som at mye av samarbeid og nettverk foregår i uformelle former. Det vil være en styrke for programmet å formalisere flere av disse for å synliggjøre dem for flere kandidater. Dette kan også bidra til at flere kandidater kan dra nytte av dem.

Komitéens anbefalinger:

Fakultetet anbefales å arbeide systematisk med i større grad å formalisere samarbeidsforhold og nettverk, og å synliggjøre aktuelle nettverk og samarbeid på nettsidene for doktorgradsprogrammet.

4.11 **Studietilbudet skal ha ordninger for internasjonalisering som er tilpasset studietilbudets nivå, omfang og egenart. STF §2-2 (7)**

Kravet innebærer at studietilbudet settes i en internasjonal kontekst og at studentene på denne måten eksponeres for et mangfold av perspektiver. Studenter på ulikt nivå i studiene vil erfare den internasjonale dimensjonen forskjellig, den vil også variere fra fagområde til fagområde. I dette tilfellet er studietilbudet sentrum for internasjonalisering og ordningene kan omfatte en rekke aktiviteter slik som bruk av internasjonal litteratur, internasjonale gjesteforelesere, utenlandske studenter på innveksling eller studenters deltakelse på internasjonale konferanser eller workshops, etc. Se også neste pkt.

Komitéens vurdering:

Samtlige emner har innslag av internasjonalt pensum, og har engelsk som standard undervisningsspråk. (Undervisning kan foregå på norsk dersom alle deltakere snakker norsk). Enkelte av emnene som tilbys har deltakelse av internasjonale gjesteforelesere.

Kandidater ved ph.d.-studiet kan søke om opptak til forskerskolen PROFRES. PROFRES arrangerer jevnlig internasjonale samlinger som del av forskerskolens internasjonale profil.

Studieprogrammet har ingen formelle utvekslingsavtaler med utenlandske institusjoner på program- eller emnenivå, men kandidater kan gjennomføre forskningsopphold i utlandet etter invitasjon og/eller kontakt med aktuelle forskningsinstitusjoner. Det tilrettelegges for utenlandsopphold gjennom ordninger som mobilitetsstipend.

Komitéens anbefalinger:

Fakultetet bør vurdere å inngå utvekslingsavtaler ved aktuelle ph.d.-program ved utenlandske institusjoner.

4.12 Studietilbud som fører fram til en grad, skal ha ordninger for internasjonal studentutveksling. Innholdet i utvekslingen skal være faglig relevant. STF §2-2 (8)

Bestemmelsen innebærer at institusjonen skal sikre at studenter ved alle studietilbud som fører fram til en grad, kan tilbys utvekslingsopphold gjennom oppdaterte og bindende avtaler, og at relevansen av utvekslingsoppholdet er sikret av studietilbudets fagmiljø. Ordningene skal være synlige og forutsigbare for studentene slik at de bedrer studentenes muligheter og motivasjon for å reise på utvekslingsopphold.

For ph.d.-studiene er det særlig relevant å vurdere pkt. 4.11 og 4.12 i sammenheng. Komitéen skal vurdere studiets internasjonale profil og kontekst og om kandidatene eksponeres for internasjonale perspektiver, herunder om det legges til rette for tilgang til internasjonale fagmiljø og kunnskap om den internasjonale forskningsfronten. Videre skal komitéen vurdere om det legges til rette for paperpresentasjoner og/eller deltakelse i internasjonale seminarer og workshops og for forskningsopphold i utenlandske fagmiljøer.

Komitéens vurdering:

Kandidater skal ifølge ph.d.-forskriften §4-2 *normalt* tilbringe minst 3 måneder ved en anerkjent utenlandsk utdanning- eller forskningsinstitusjon. Det foreligger ingen oppdaterte og bindende avtaler om slik studentutveksling. Doktorgradsstudier er imidlertid av en annen karakter enn andre gradsgivende studier og det er ikke sikkert vanlige utvekslingsavtaler vil være hensiktsmessige. Det ser ut til at de fleste utenlandsopphold settes i stand gjennom veileders nettverk eller ved initiativ fra kandidatens selv.

Mange kandidater har tilbrakt tid ved utenlandske institusjoner i løpet av sine studieløp, men det stilles spørsmål ved om omfanget er i tråd med forskriftens bestemmelse om at dette *normalt* skal gjennomføres.

De økonomiske støtteordningene for mobilitet er begrensede, særlig for kandidater som ønsker å reise til storbyer med høyt prisnivå, og eksternt finansierte kandidater som ikke har tilgang på mobilitetsordningene for ansatte ved UiS.

Det finnes ikke informasjon om mobilitet på studieprogrammets hjemmeside. Ordninger for mobilitet er ikke synlige og forutsigbare nok for studentene.

Alle kandidater skal som en del av sin opplæring delta med presentasjon på minst én internasjonal konferanse. Dette er et krav ved godkjenning av opplæringsdelen som alle kandidater oppfyller. Det stilles krav om at også kandidater med ekstern finansiering skal bekrefte at det stilles midler til deltakelse på internasjonal konferanse til rådighet.

Komiteéns anbefalinger:

Fakultetet bør undersøke muligheter for å inngå mer formaliserte og strukturerte samarbeid med aktuelle utenlandske institusjoner om forskningsopphold for ph.d.-kandidater med tanke på å legge til rette for at flere kandidater gjennomfører utenlandsopphold.

Krav til fagmiljøet

4.13 Doktorgradsstudiet skal ha et fagmiljø med høy kompetanse innenfor utdanning og forskning. Fagmiljøet skal kunne vise til dokumenterte forskningsresultater, inkludert publisering, på høyt, internasjonalt nivå, og resultater fra samarbeid med andre fagmiljøer nasjonalt og internasjonalt. SKF §3-3(3)

Med fagmiljø menes ansatte ved institusjonene som langsiktig gir regelmessig og direkte bidrag til utvikling, organisering, og gjennomføring av studiet. Hva som regnes som et høyt nivå må vurderes ut ifra studiets egenart og hva som regnes for å være et høyt nivå i fagfeltet nasjonalt og internasjonalt.

Komiteéen skal vurdere fagmiljøets forskningsresultater, inkludert publisering, i forhold til hva som anses som høyt internasjonalt nivå innen fagområdet. Vurderinger av forskningssamarbeid med andre fagmiljøer nasjonalt og internasjonalt skal inngå i vurderingene.

Det helsevitenskapelige fakultet

år	Sum på publikasjonspoeng	Nivå 2	Nivå 1	PP/UFF gj.
2022	147,90	60,61	87,28	0,98
2021	156,59	63,33	92,67	1,12
2020	154,16	68,64	85,19	1,31
2019	103,69	30,82	72,86	1,03
2018	93,66	34,16	59,01	1,02

Tabellen viser antall publikasjonspoeng for HV fordelt på nivå 1 og nivå 2, og gjennomsnitt pr stilling.

Komiteéns vurdering:

Fagmiljøet tilknyttet doktorgradsstudiet har høy kompetanse innen utdanning og forskning. Dette kommer til uttrykk i omfang og nivå på publikasjoner for evalueringsperioden (2018-2022). Doktorgradsutvalget består av en rekke høyt kvalifiserte personer som bidrar sterkt til utvikling, organisering og gjennomføring av studiet. Blant annet har doktorgradsutvalget som mandat å behandle søknader om opptak, oppnevne veiledere og oppnevne bedømmelseskomitéer.

Både ansatte ved fakultetet og eksterne bidrar som veiledere til den enkelte kandidat, og bidrar dermed til utvikling, organisering og gjennomføring av det enkelte doktorgradsprosjekt, både som forskningsprosjekt og utdanningsløp. Andre fagpersoner bidrar uavhengig av dette som emneansvarlige og faglærere i emner som tilbys ved ph.d.-studiet.

Komiteen anser likevel at emneansvarlig/faglærer i varierende grad bidrar med egne publikasjoner i ph.d.-emnene.

Komiteéns anbefalinger:

Det anbefales at pensum gjennomgås jevnlige som del av kvalitetssyklusen, og at man undersøker i hvilken grad pensum i et emne har innslag av egne publikasjoner og/eller forskning fra de emneansvarlige og faglærere.

4.14 Fagmiljøet skal ha dybde og bredde innenfor alle vesentlige deler av doktorgradsstudiet slik at doktorgradskandidatene kan delta aktivt i ulike faglige relasjoner og få innføring i ulike perspektiver. SKF §3-3(4)

Kravet til dybde er nært knyttet til forskningskompetansen i fagmiljøet. Det skal være flere med dybde i FoU/KU-kompetansen i fagmiljøet tilknyttet doktorgradsstudier sammenliknet med mastergradsstudier, og i mastergradsstudier sammenliknet med bachelorgradsstudier.

Kravet til bredde skal sikre at doktorgradsstipendiatene har mulighet til å spesialisere seg innenfor hele bredden av fagområdet til studietilbudet og ikke kun innenfor en del av fagområdet. For at dette skal skje må fagmiljøet være bredt sammensatt og ha kompetanse til å forske og veilede innenfor alle vesentlige deler av doktorgradsstudiet. Kravet til bredde skal også sikre at stipendiatene får innføring i ulike perspektiver. Institusjonen kan i tillegg ha spesielle satsningsområder hvor fagmiljøet har sin spisskompetanse.

Komiteén skal vurdere om fagmiljøet har den nødvendige forskningskompetansen i forhold til bredde- og dybdekravene.

Komiteéns vurdering:

Fagmiljøet tilknyttet doktorgradsprogrammet har tilfredsstillende kompetanse på de vesentlige deler av doktorgradsstudiet. Det er tilstrekkelig med fagpersoner med førstekompetanse og professorkompetanse. Det har vært en betydelig vekst og kompetansebygging i perioden som evalueres.

De tidligere omtalte skjevhetene i emneporteføljen fører til at det pr i dag er begrensede muligheter for fordypning i opplæringsdelen dersom kandidaten ikke skal ta emner ved andre institusjoner. Det fremstår som at deler av fagmiljøet i liten grad er knyttet til studieprogrammet utover veiledning og at disse med fordel kan kobles tettere på arbeidet i programmet. Komiteen peker på at det vil være viktig med fortsatt fokus på utvikling av den medisinske kompetansen i fagmiljøet og strategisk bruk av denne delen av fagmiljøet for å utvide emneporteføljen med kvantitative metodeemner og flere spesialiseringsemner. Anliggendet med å involvere bredden i

fagmiljøet begrenser seg imidlertid ikke til det medisinske fagmiljøet, men også andre deler av fagmiljøet som ikke er synlig i emneporteføljen.

Det stilles spørsmål ved hvordan man gjennom det samlede tilbudet sørger for at alle kandidatene oppnår målet om «breddekunnskap innen fagområdet helse og medisin» i læringsutbyttebeskrivelsene.

Komiteéns anbefalinger:

Komiteen anbefaler at en større bredde av fagmiljøet involveres i flere deler av studieprogrammet utover veiledning. Dersom man ønsker å beholde læringsutbyttet om «breddekunnskap innen fagområdet helse og medisin» for alle kandidater bør det gjøres endringer i emnebeskrivelser eller andre tiltak som sikrer at alle kandidatene får innføring i ulike perspektiver.

4.15 Doktorgradsstudiet skal ha et fagmiljø som er stabilt og består av tilstrekkelig antall ansatte med professor- og førsteamanuensiskompetanse innenfor hele bredden av studietilbudet. Det skal gjennomføres en helhetlig vurdering av om fagmiljøet har tilstrekkelig antall ansatte for å dekke fag og emner og den veiledningen studiet består av. Fagmiljøet skal bestå av ansatte med relevant kompetanse. SKF §3-3(5)

Kravet erstatter det tidligere kvantitative kravet om at et akkreditert doktorgradsstudium må ha et fagmiljø på minimum 8 årsverk. Det tidligere kvantitative kravet regnes fortsatt som retningsgivende, men er formelt sett erstattet av kvalitative krav om at fagmiljøet skal ha kompetanse innen hele bredden av studiet og et tilstrekkelig antall ansatte for å dekke de fag og emner og den veiledningen studiet består av.

Komiteén skal vurdere om miljøet består av et tilstrekkelig antall ansatte med professor- og førstestillingskompetanse til å dekke fag, emner og veiledning innenfor hele bredden av studiet.

Komiteéns vurdering:

Blant ansatte ved fakultetet i evalueringsperioden var antall veiledere med professorkompetanse totalt 35 og med annen førstekompetanse 33. Samtidig var det et stort antall eksterne veiledere (85, i hovedsak biveiledere). Det totale antallet kandidater i løpet av den samme perioden var 126.

Komiteen anser fagmiljøets som stabilt og tilstrekkelig i størrelse for å kunne dekke emner og veiledning.

Komiteéns anbefalinger:

Komiteen anbefaler at fakultetet arbeider for å dekke behovet for emner og veiledning på områder som: kvantitative metoder, medisinsk forskning, sykepleievitenskap, global folkehelse og epidemiologi.

4.16 Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal ha relevant utdanningsfaglig kompetanse. STF §2-3 (2)

Utdanningsfaglig kompetanse omfatter UH-pedagogikk og didaktikk samt kompetanse til å utnytte digital teknologi for å fremme læring. UHR sine retningslinjer for pedagogisk basiskompetanse angir minimumskravene for vitenskapelig ansatte. I samsvar med retningslinjene legger UiS til grunn at det vil kreve 200 timer arbeid for å utvikle den ønskede basiskompetansen og dermed oppfylle kravet til utdanningsfaglig kompetanse.

For ph.d.-studier gjelder også krav om obligatorisk veilederopplæring.

Komitéens vurdering:

Komiteen legger til grunn at førsteamanuenser og professorer i fagmiljøet oppfyller UHR sine minimumskrav for pedagogisk basiskompetanse for vitenskapelig ansatte. Det er viktig at det fra arbeidsgivers side legges aktivt til rette for at personer som fungerer som emneansvarlig eller veileder får fullført UiS sitt Uniped-program innen de gitte fristene.

Ved oppnevning må nye veiledere som ikke tidligere har veiledet noen gjennom et helt ph.d.-løp bekrefte at de er villig til å gjennomføre UiS sitt kvalifikasjonsprogram for veiledere (SQP). Kurset har et omfang på rundt 100 timer og arrangeres hver vår. Det er imidlertid begrenset med plasser og det kan ta tid før veiledere får plass på kurset. Veiledere som har veiledet en kandidat gjennom et helt ph.d.-løp tidligere må ikke gjennomføre kurset, og det antas at disse har tilstrekkelig erfaringsbasert veiledningskompetanse på ph.d.-nivå.

Det er ingen målrettede tiltak for å holde den veiledningsfaglige kompetansen til veilederne tilknyttet programmet oppdatert.

Komitéens anbefalinger:

Komiteen anbefaler at programmet følger opp at alle nye veiledere gjennomfører obligatorisk kurs i veiledning på ph.d.-nivå. Videre anbefales det at programmet vurderer å ta initiativ til passende tilbud for veiledere ved programmet som skal bidra til veiledningsfaglig påfyll, samt følge opp de kommende anbefalingene fra UHR om ph.d.-veilederopplæring.

4.17 Studietilbudet skal ha en tydelig faglig ledelse med et definert ansvar for kvalitetssikring og -utvikling av studiet. STF §2-3 (3)

Kravet alle institusjoner må oppfylle er at den faglige ledelsen skal bestå av ansatte i undervisnings- og forskerstillinger og ha det formelle ansvaret for at studiet gjennomføres i henhold til studieplanen og at studieplanen utvikles. Den/de som har det faglige ansvaret må ha kompetanse til å drive kvalitetssikring og kvalitetsutvikling av studiet.

Komitéens vurdering:

Ph.d.-studiet i helse og medisin anses for å ha en tydelig ledelse består av følgende: Dekan har øverste ansvar for fakultetenes studieprogram. Studieprogramleder for programmet er prodekan for forskning og innovasjon. Prodekan leder doktorgradsutvalget.

Doktorgradsutvalgets har ansvar for forskerutdanningen ved fakultetet, og foretar enkeltvedtak i saker som angår ph.d.-kandidatene, følger opp fremdrift, og følger opp det systematiske kvalitetsarbeidet, deriblant etablering og revisjon av studieprogrammet og emneporteføljen. Doktorgradsutvalget fungerer også som studieprogramråd for programmet.

Det etterlyses en årsplan for doktorgradsutvalgets systematiske kvalitetsarbeid. Dette gjelder plan for hvordan doktorgradsutvalgets rolle som studieprogramråd følges opp, og da særlig med tanke på å inkludere emneansvarlige i et felles studieprogramrådsmøte før den årlige emnerevisjonen.

Komitéens anbefalinger:

Komiteen anbefaler at det lages et årshjul eller plan for kvalitetsarbeidet ved ph.d.-studiet i helse og medisin, og at det holdes minst ett årlig møte i et utvidet studieprogramråd hvor emneansvarlige deltar.

4.18 Minst 50 prosent av årsverkene tilknyttet studietilbudet skal utgjøres av ansatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være ansatte med førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studietilbudet. I tillegg gjelder følgende krav til fagmiljøets kompetansenivå:

For studietilbud på doktorgradsnivå skal fagmiljøet tilknyttet studiet bestå av ansatte med førstestillingskompetanse, hvorav minst 50% med professorkompetanse. STF §2-3 (4)

Fagmiljøet omfatter personene som direkte og regelmessig gir bidrag til utvikling, organisering og gjennomføring av studietilbudet. Ansatte i hovedstilling er ansatt i minst 50 prosent stilling ved UiS.

Det er altså bare fagmiljøet som er knyttet til studiet i form av årsverk, som vurderes under dette punktet. Stillinger fra og med 0,1 årsverk inngår i beregningen.

Komitéens vurdering:

Det er noe uklart hvordan fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal defineres og komiteen har kun hatt tilgang til informasjon om antall ansatte og stillingskategori. Komiteen legger derfor på dette punktet til grunn listen over emneansvarlige i perioden og oppnevnte veiledere ansatt ved UiS. Blant disse er det samlet 31 professorer, 5 professor II, 3 postdoc, 19 førsteamanuenser og 8 førsteamanuensis II. Blant de emneansvarlige er det 85 % professorer. Komiteen anser kravet til kompetansenivå møtt.

Komitéens anbefalinger:

Komiteen anbefaler at fakultetet arbeider systematisk for å sikre at man møter kravene til førstekompetanse og professorkompetanse også i fremtiden.

5 Komitéens samlede vurdering

Ph.d.-programmet i helse og medisin tilbyr kandidatene et faglig solid tilbud og komiteen finner at programmet oppfyller akkrediteringskriteriene. Det er likevel flere forbedringspunkter som komiteen ønsker å trekke frem:

- Offentlig tilgjengelig informasjon om studietilbudet bør revideres og oppdateres.
- Læringsutbyttebeskrivelse på program- og emnenivå bør revideres og oppdateres med henblikk på NKR og arbeidslivsrelevans, også utenfor academia.
- Programmets faglige profil bør defineres tydeligere, og bør komme klart til uttrykk i studiets forskjellige deler, slik som programbeskrivelse, emneportefølje, navn og tilknyttet fagmiljø. Det kan vurderes å opprette spesialiseringer.
- Flere deler av forskningsmiljøet ved fakultetet kan med fordel knyttes til utvikling av studieprogrammet og emner, for å utvide emneporteføljen med flere relevante metode- og fordypningsemner. Det bør opprettes emne i forskningsetikk og vitenskapsteori.
- Aktuelle samarbeid og nettverk kan i større grad formaliseres med tanke på bedre synlighet, utveksling og mobilitet.
- Fakultetet bør følge opp UHRs kommende anbefalinger om veilederopplæring og oppfølging av veiledere

6 Dekanens vurdering, tilråding og tiltaksplan

Her gir dekanen sin vurdering og tilråding før rapporten sendes utdanningsdirektøren for videre behandling. Oppgi også utvalgsbehandling.

Dersom alle akkrediteringskriterier anses oppfylt:

- X Studiets akkreditering anbefales videreført.

Dersom ikke alle vurderte kriterier anses oppfylt, men nødvendige omstillinger for å oppfylle kravene kan gjøres innen rimelig tid:

- Studiets akkreditering anbefales videreført med en tiltaksplan for å oppfylle kriteriene

Dersom ikke alle vurderte kriterier anses oppfylt og nødvendig omstilling for å oppfylle kravene ikke kan gjøres innen rimelig tid:

- Anbefaling om midlertidig utsatt opptak mens nødvendig utviklingsarbeid gjøres for at studiet skal oppfylle kravene, eller
- Tiltråding og plan for utfasing og nedlegging

Rapporten er behandlet i følgende utvalg ved fakultetet:

Doktorgradsutvalget
Fakultetsstyret

Dekanens vurdering og tilråding:

På bakgrunn av anbefaling fra den sakkyndige komitéen, og etter behandling i fakultetets styre og doktorgradsutvalg, tilråder dekan at studiets akkreditering videreføres.

Prioriterte tiltak for videre utvikling:

- Revidere og vurdere programmets faglige profil, herunder programbeskrivelse og emneportefølje.
- Revidere og oppdatere programmets nettsider.
- Revidere læringsutbyttebeskrivelse på program- og emnenivå med henblikk på Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring, samt arbeidslivsrelevans, særlig utenfor akademien.
- Sikre at vitenskapsteori og forskningsetikk inngår i emneporteføljen, i henhold til ph.d.-forskriften §4-1, tredje ledd.
- Vurdere tiltak for å styrke veilederopplæring, herunder følge opp UHRs kommende anbefalinger om veilederopplæring og oppfølging av veiledere.

Eldar Søreide

Dekan

Det helsevitenskapelige fakultet

Dokumentet er godkjent i Public 360 av dekanen selv³

---

³ Det ønskes ikke signerte og skannede dokumenter